خط خط

«سیاست‌نامه رهبر آینده و بیعت با او»

کاری از مرکز رصد بینا

اسفند ۱۴۰۴

خط خطر

۱. تحلیل اولیه

در شرایط جنگی که از یک تداوم نظامِ رهبری جامعه در زمانی نه چندان دور با بحران مواجه خواهد شد و از سوی دیگر فضای اغتشاشات و اَقوام جدایی‌طلب می‌تواند رهبر آینده را با چالش‌هایی از جنس **مقبولیت عمومی جامعه** مواجه کند، **می‌بایست زمینه را برای بیعت گسترده مردم با رهبر آینده فراهم کرد.** این امر از یک سو مستلزم دفع شبهاتی است که رسانه‌های معاند اکنون و از دیرباز در ذهنیت و شناخت مردم ایجاد کرده‌اند و می کنند و از سوی دیگر فضای تردید نسبت به آینده ایران و قدرت آن است که اقبال عمومی جامعه نسبت به رهبر آینده را ممکن است با چالش‌هایی مواجه کنند که برآیند آن بیعت صرفاً بخشی از جامعه انقلابی باشد و تردیدها یا مخالفت‌های قشرهای دیگر جامعه را به همراه داشته باشد

۲. گزاره‌های رصدی– تحلیلی

مبتنی بر رصدهای میدانی و نحوهٔ تولید پیام در رسانه‌های اجتماعی، گزاره‌هایی که بیش از هر چیز به چشم می‌آیند را می‌توان در سه دسته تقسیم کرد:

۱. **گزاره‌هایی که ناظر به شبهات است** که خود دو دسته می‌باشند؛ گزاره‌هایی که دستگاه‌های تبلیغی دشمن در آن می‌دمند (مانند: فشار جریان سپاه پاسداران بر اعضای خبرگان برای انتخاب گزینه‌ای تحت مدیریت آن) و گزاره‌هایی که در جریان طبیعی مسیر طی شده تا به امروز ذهن جامعه را با سؤالات و تردیدهایی همراه می‌کند (مانند: مسأله موروثی شدن ولایت فقیه و عدم ترجیح آن به نظام پادشاهی)

۲. **گزاره‌هایی ناظر به ترس از آینده؛** آینده ایران نقطه مشترکی است که قریب به اتفاق جریان‌ها و سلایق مختلف اجتماعی برای آن‌ها مسأله مهم و کانونی است. به نظر می‌رسد امروز بخش مهمی از جامعه نسبت به آینده فردی و اجتماعی خود دچار بیم هستند. این امر می‌تواند همچون چاقوی دو لبه‌ای عمل کند که یا تبدیل به نقطهٔ قوت در همگرایی تکثرهای مختلف برای حفظ ایران و پذیرش رهبری جدید شود و یا به امری تبدیل شود که به فردای پس از جمهوری اسلامی متمایل شده با شقاق اجتماعی از حول رهبر آینده پراکنده شوند. (مانند: آیا رهبر آینده توان مدیریت جامعه در حوزه‌های اقتصادی، آزادی اجتماعی، اختلافات سیاسی و ... را دارد؟)

۳. **گزاره‌هایی ناظر به گزینه یا گزینه‌های رهبری آینده؛** از مهم‌ترین بحث‌های امروز جامعه پرداختن به این پرسش کلیدی است که رهبر آینده چه کسی است و با توجه به قرار گرفتن در وضعیت جنگی در چه سازوکاری انتخاب خواهد شد. از سوی دیگران شیطنت‌های جریانات سیاسی و نحوهٔ پرداختن رسانه‌های معاند در معرفی گزینه‌ها یا قطعیت در گزینه انتخاب شده به این بحث دامن زده و انگیزه‌های آن‌ها سبب شده است ذهنیت جامعه پیرامون این مسأله متلاطم شود. این امر فارغ از انگیزه‌های افراد و جریاناتی که به آن می‌پردازند، به شدت جایگاه رهبر آینده را متزلزل می‌کند چراکه همواره رقبایی را برای او در نظر می‌گیرد که در حوادث مختلف قد علم کنند و مردم همواره نیم‌نگاهی به دیگری او داشته باشند

۳. سیاست‌های کنشی و رسانه‌ای

پرداختن به شعارهایی که به **جایگاه رهبری و نه شخص رهبری آینده** اشاره دارد؛ برای پرهیز از اختلافات بر سر اشخاص باید جایگاه ولایت فقیه را نزد مردم محکم و قابل اتکا کرد. (شعارهایی مثل: ای رهبر آینده آماده‌ایم آماده)

انجام کنش‌های نمادینی از حضور گسترده مردم در سطح شهر که در حال **بیعت با راه ولایت فقیه** هستند (مثلاً: تعیین زمان مشخص در شب‌هایی که مردم جمع می‌شوند و خواندن بیعت‌نامه در حالی که مردم همه دست‌ها بالا آورده‌اند)

اعتماد به سازوکار انتخاب رهبری و مفروض گرفتن آن؛ باید با امیدآفرینی این گزاره که فردی که شورای خبرگان معرفی می‌کند، **از همه نظر بهترین فرد برای سکان‌داری حرکت ایران است.** باید گزاره‌هایی از این دست را در زبان مردم انداخت. (جملاتی همچون: ما به تصمیم خبرگان اعتماد داریم)

پرداختن به **ویژگی‌های ولی فقیه** و **بزرگ کردن جایگاه آن در چشم مردم** به نحوی که مردم با آن ارتباط برقرار کنند. (مانند: ولی فقیه باید ایران‌دوست‌ترین انسان باشد)

پاسخ‌گویی به شبهات از طریق استدلالی و جدلی؛ برای آن قشر از مردم که با استدلال می‌توان سخن گفت، نباید وارد رقابت‌های استادیومی شد اما ناظر به شبکه‌های معاند که پخش کننده شبهات هستند از طریق جدل و تحقیر منبع خبر و همچنین مقایسه نظام ولایت فقیه با سایر نظام‌های دیگر، علاوه بر معرفی **مردم‌سالاری دینی** به عنوان بهترین راه پیش رو، آن را بهترین گزینه در مقایسه با گزینه‌های دیگر همچون روی کار آمدن نظام شاهنشاهی پهلوی معرفی کرد

اطمینان خاطر دادن به مردم که **اگر دور رهبر بعدی جمع شویم از جهات مختلف علاوه‌براینکه در جنگ پیش رو پیروز می‌شویم در حوزه‌های مختلف دیگر ازجمله مسائل اقتصادی و اجتماعی نیز مسیر توأم با آسودگی و گشایش را می‌رویم؛** چراکه آنچه در ذهنیت مردم برجسته است بیش از مسائل سیاسی، اقتصاد کشور و همچنین آزادی‌های اجتماعی است

ارائه تصویر از جایگاه رهبری و رهبر آینده به عنوان **مهم‌ترین عنصر حفظ یکپارچگی و استقلال کشور** می‌تواند بسیاری از کسانی که دغدغه حفظ ایران و سر خم نکردن آن در جنگ پیش رو در مقابل دشمنان را دارند با یکدیگر متحد شوند

فضای روایت این حضور و بیعت مردمی باید توأم با دو قطب احساسات باشد. هم غریو فریاد باشد و هم اشک، هم حماسه باشد و هم عزا، هم وطن‌دوستی باشد و هم دین‌خواهی . ... (مثلاً پویش نذر برای رهبر شهید و روایت اقدامات مردمی که توسط گونه‌های مختلف مردم انجام می‌شود)

در کنار فضای نمایش حضور گسترده مردم، باید **فضای منطقی و گفت‌وگو** در برخی مراکز شهر با حضور چهار قشر مؤثر در این امر فراهم کرد؛ از تریبون گرفته تا پاتوق‌های گفت‌وگو و ... مهم‌ترین اقشاری که در این زمینه می‌توانند نقش ایفا کنند عبارتند از «**نخبگان فکری و علمی**»، «**روحانیون**»، «**نظامی‌ها**» و «**بازاری‌ها**». این چهارقشر باید بتوانند با زبان ایران‌دوستی، از آینده ایران تصویری بزرگ، درخشان و قابل احترام نزد کشورهای دیگر ارائه دهند که توانسته با تمام کشورهایی که قصد آسیب زدن به آن را داشته بجنگد و سر تسلیم فرود نیاورد. در این میان آنچه مهم این است که بیش از هرچیز استقلال و یکپارچگی کشور، پیکان گفت‌وگو با مردم قرار گیرد و **مردم احساس افتخار و سربلندی کنند و طعم پیروزی را با بیعت با رهبر جدید حس کنند.**

خط خط